

Leden van de gemeenteraad
Postbus 950
6000 AZ WEERT

Weert, 01 APR. 2021

Onderwerp: Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK).

Beste leden van de gemeenteraad,

De rijksoverheid heeft de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) ingesteld. De regeling is een tijdelijke tegemoetkoming in noodzakelijke kosten voor huishoudens die te maken hebben met een inkomensterugval door de coronacrisis en daardoor de noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen uit het resterende inkomen. Dit kan gelden voor kleine ondernemers en zzp-ers, maar ook voor flexwerkers die als gevolg van de coronacrisis minder uren kunnen werken en dus minder inkomen hebben.

De regeling

De TONK is een tijdelijke regeling tot en met 30 juni 2021 en kan met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 worden toegekend. Het gaat hierbij niet om een inkomensondersteunende regeling maar om een vergoeding voor daadwerkelijk noodzakelijke kosten. De focus ligt hierbij op de woonkosten. Onder woonkosten wordt in ieder geval verstaan huur, hypotheek en kosten voor gas, water en licht.

Uitgangspunten

Via de tijdelijke noodmaatregel TONK wordt een ruimere toegang tot het instrument van de bijzondere bijstand geboden. Gemeenten hebben daarbij eigen beleidsvrijheid. De uitgangspunten van de beleidsregel TONK zijn in samenspraak met de gemeenten in de regio Midden-Limburg opgesteld. Gemeente Weert en Nederweert hanteren eenzelfde beleidsregel TONK.

De belangrijkste uitgangspunten zijn hierbij:

- De regeling moet eenvoudig toepasbaar zijn voor de uitvoering en laagdrempelig in de aanvraag.
- We gaan uit van het vertrouwensprincipe. We gaan uit van verifieerbare gegevens voor de vaststelling van het recht en op de verklaring van de aanvrager zelf.
- Het ministerie heeft aangegeven dat de regeling een tegemoetkoming is in noodzakelijke kosten waarbij de focus ligt op de woonkosten.
- Gemeenten dienen ruimhartig om te gaan met de toekenningen TONK voor zowel het vast stellen van inkomen als vermogen.
- We hanteren een percentage van 25% waarmee het inkomen van de aanvrager(s) is gedaald ten opzichte van vóór de coronacrisis en hanteren als peilmaanden januari 2020 en januari 2021.
- Wat betreft het vermogen sluiten we aan bij vermogensgrenzen zoals die zijn opgenomen in de Wet op de huurtoeslag.

Deze zijn:

- € 31.340 voor een alleenstaande (ouder);
- € 62.680 voor een echtpaar.

Hierdoor zorgen we er voor dat de groep die veelal in aanmerking zal komen voor de regeling, namelijk de zelfstandig ondernemers, hun opgebouwde

spaar/geldmiddelen voor het zorgdragen van pensioenen, ziekte- en vakantiedagen, gedeeltelijk zal worden vrijgelaten.

Onder vermogen verstaan wij alle direct beschikbare geldmiddelen, zoals spaarrekeningen en andere middelen waar direct een beroep op kan worden gedaan. Dus niet het vermogen zoals opgebouwd in een eigen woning of bijvoorbeeld opgebouwd pensioen van een ondernemer.

- De tegemoetkoming bedraagt maximaal € 250,- per maand voor de duur van 6 maanden en wordt in één keer uitgekeerd.
- Bij schrijnende situaties kan er gebruik worden gemaakt van een hardheidsclausule die is opgenomen in de beleidsregel TONK.

Budget

Landelijk wordt er € 260 miljoen beschikbaar gesteld voor het eerste halfjaar van 2021. In eerste instantie was er € 130 miljoen beschikbaar gesteld. Recent heeft het Kabinet aangegeven dat het budget voor de TONK wordt verdubbeld. De precieze verdeling over de gemeenten is nog niet bekend, mogelijk is dit op basis van de verdeelsleutel minimabeleid. Dit zou voor Weert bij benadering een bijdrage van ongeveer € 720.000 betekenen. Pas bij de daadwerkelijke toekenning is er duidelijkheid over de daadwerkelijke hoogte van de rijksvergoeding.

De TONK is een geheel nieuwe regeling, waarbij het niet duidelijk is hoeveel potentiële rechthebbenden er zijn. Het is voor gemeenten lastig te voorspellen hoe groot de doelgroep is of wordt. Vanwege de onduidelijkheid over het aantal huishoudens dat gebruik gaat maken is er een risico dat het beschikbare budget wordt overschreden. Er is een inschatting gemaakt van het aantal personen dat een beroep zal gaan doen op de TONK. Op basis hiervan is de verwachting dat de uitgaven kunnen worden opgevangen binnen het beschikbare budget.

Mocht blijken dat daartoe financiële ruimte is dan kan het college nog in een apart besluit in aanvulling op de beleidsregel TONK beslissen de maximering van het maandbedrag (€250,-) te verhogen tot de daadwerkelijke kosten. Dit kan voor huishoudens met hoge woonkosten dan leiden tot een nabetaling. In de beleidsregel TONK is in dit verband een optie tot verhoging opgenomen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

C.C. Leppink-Schuitema
burgemeester

Beleidsregel Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) Weert 2021

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert gelet op:

- artikel 4:81 tot en met 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 35 Participatiewet;
- de Kamerbrief, d.d. 9 december 2020, van de minister van Economische Zaken en Klimaat over aanpassingen in het economische steun- en herstelpakket als gevolg van de ontwikkeling in de bestrijding van het coronavirus;

overwegende dat het wenselijk is om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens in aanmerking kunnen komen voor een tegemoetkoming Tijdelijke ondersteuning noodzakelijk kosten (TONK) en hiervoor een aparte, tijdelijke beleidsregel vast te stellen;

besluit de volgende regeling vast te stellen:

Artikel 1. Begrippen

1. In deze beleidsregel wordt verstaan onder:
 - a. aanvrager: de alleenstaande of de gehuwden/samenwonenden van 18 jaar of ouder, die zijn woonplaats als bedoeld in artikel 40, eerste lid van de wet, in de gemeente Weert heeft en die de TONK aanvraagt;
 - b. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert;
 - c. het huidige inkomen: het in aanmerking te nemen inkomen volgens onderdeel g over de maand januari 2021, of over de maand dat er recht bestaat op de TONK.
 - d. inkomen vóór de coronacrisis: het in aanmerking te nemen inkomen volgens onderdeel g over de maand januari 2020;
 - e. het huidige vermogen: alle beschikbare geldmiddelen op 1 januari 2021 of op de eerste dag van de maand dat er recht bestaat op de TONK;
 - f. beschikbare geldmiddelen: geld waarover de aanvrager beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, in elk geval: contant geld, geld op betaal- en spaarrekeningen, cryptovaluta (zoals bijvoorbeeld bitcoins) en de waarde van effecten (beleggingsrekeningen met aandelen, obligaties, opties en effecten in depot), met uitzondering van aandelen in het eigen bedrijf en vermogen in het eigen bedrijf;
 - g. in aanmerking te nemen inkomen: het hele inkomen waarover een aanvrager redelijkerwijs kan beschikken volgens artikel 32 lid 1 van de wet.

Het inkomen uit bedrijf of zelfstandig beroep wordt berekend volgens artikel 6 van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo);

- h. inkomensterugval: een onvoorzienbare, onvermijdelijke terugval in inkomen van de aanvrager door de coronacrisis. Het percentage van de inkomensterugval wordt als volgt berekend: $(A-B)/A \times 100\%$, waarbij:

A = inkomen vóór de coronacrisis;

B = het huidige inkomen;

- i. wet: Participatiewet;

2. Alle begrippen die in deze beleidsregel worden gebruikt en niet verder worden beschreven, hebben dezelfde betekenis als in de wet.

Artikel 2. Voorwaarden TONK

Een aanvrager heeft recht op de TONK wanneer:

- a. sprake is van een inkomensterugval van ten minste 25% door de coronacrisis;
- b. hij de noodzakelijke kosten niet meer kan betalen;
- c. de woonkosten genoemd in artikel 5 sub a of b van deze beleidsregel minimaal € 450,- per maand bedragen;
- d. het huidige vermogen niet meer bedraagt dan de voor de aanvrager toepasselijke vermogensgrens zoals staat in artikel 7 lid 3 Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen.

Artikel 3. Aanvraag

1. Een aanvraag TONK wordt schriftelijk ingediend via een aanvraagformulier TONK.
2. De aanvrager verstrekt bij de aanvraag de volgende gegevens:
 - a. een geldig legitimatiebewijs (niet zijnde rijbewijs);
 - b. de gegevens van het huidige inkomen en het inkomen vóór de coronacrisis;
 - c. gegevens van de beschikbare geldmiddelen;
 - d. gegevens van de noodzakelijke kosten zoals omschreven in artikel 5 van deze beleidsregel van de maand januari 2021, of over de maand dat er recht bestaat op de TONK;
3. Bij de aanvraag kan volstaan worden met een schriftelijke verklaring van de aanvrager dat de inkomensterugval komt door de coronacrisis;
4. Een aanvraag voor de TONK kan worden ingediend tot 1 augustus 2021.

Artikel 4. Terugwerkende kracht

De TONK kan met terugwerkende kracht worden aangevraagd over de periode 1 januari tot en met 30 juni 2021.

Artikel 5. Kosten die in aanmerking komen voor de TONK

De TONK is tegemoetkoming in de kosten van:

- a. bij huurwoningen: de huur (kale huur en servicekosten) van een door de aanvrager zelf bewoonde zelfstandige woning minus de te ontvangen huurtoeslag of;

- b. bij woningen in eigendom: de aflossing en rente van de afgesloten hypotheek van de door de aanvrager zelf bewoonde zelfstandige woning minus de te ontvangen hypotheekrenteaftrek en
- c. bij zelfstandige woningen (huur- of in eigendom) kosten van elektriciteit, gas en water, verbonden aan de door de aanvrager bewoonde woning voor een vast bedrag van
€ 160,- en
- d. eventuele andere, door het college te beoordelen en door de aanvrager aangetoonde, noodzakelijke (woon)kosten.

Artikel 6. Hoogte TONK

- 1. De hoogte van de TONK wordt eenmalig berekend op basis van de kosten genoemd in artikel 5 van deze beleidsregel over de maand januari 2021 of over de maand dat er recht bestaat op de TONK, met een maximum van € 250,- per maand.
- 2. Het college kan in aanvulling op deze beleidsregel bij een nader te nemen besluit bepalen dat het in lid 1 vermelde gemaximeerde bedrag wordt verhoogd mits de door het Rijk voor de TONK beschikbaar gestelde financiële middelen dit toelaten.

Artikel 7. Geen voorliggende voorziening

De volgende regelingen worden niet als een voorliggende voorziening gezien voor de TONK.

- a. Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL);
- b. Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW);
- c. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

Artikel 8. Duur, betaling en vorm TONK

- 1. De TONK kan maximaal worden toegekend voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021;
- 2. De TONK wordt in één keer als één bedrag betaald voor de maanden dat er recht is op de TONK;
- 3. De TONK wordt verstrekt 'om niet';
- 4. In afwijking van lid 3 kan de TONK als geldlening worden verstrekt als:
 - a. redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de aanvrager op korte termijn voldoende middelen heeft om over de betreffende periode in de kosten te voorzien;
 - b. de noodzaak tot het verlenen van de TONK komt door een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan.

Artikel 9. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze beleidsregel, indien strikte toepassing ervan tot onbillijkheden van overwegende aard zou leiden.

Artikel 10. Inwerkingtreding, looptijd en toepassingsbereik

- 1. Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking en werken terug tot en met 1 januari 2021;

2. Deze beleidsregel vervalt per 1 augustus 2021;
3. De Beleidsregel bijzondere bijstand Weert 2017 is niet van toepassing bij een aanvraag voor de TONK.

Artikel 11. Citeertitel

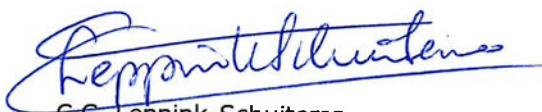
Deze beleidsregel wordt aangehaald als Beleidsregel Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) Weert 2021.

Aldus vastgesteld op **30 MAART 2021**

Burgemeester en wethouders van Weert,

M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

C.C. Leppink-Schuitema
burgemeester

Toelichting Beleidsregel Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

Algemeen

Vanuit de wens om huishoudens te ondersteunen waarvoor de bestaande steunmaatregelen geen of onvoldoende soelaas bieden, heeft het kabinet de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) geïntroduceerd.

Huishoudens – werknemers én ondernemers – kunnen door de coronacrisis te maken krijgen met inkomensterugval. Bijvoorbeeld in het geval van tweeverdieners waarbij één partner zijn of haar baan verliest. Of ondernemers die door de lockdowns geen omzet meer kunnen maken.

Deze tegemoetkoming is bedoeld voor huishoudens die te maken hebben met een inkomensterugval door de coronacrisis en hierdoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen uit het inkomen. Het gaat hierbij om een vergoeding voor daadwerkelijke noodzakelijke kosten, niet om een inkomensondersteunende regeling.

De TONK is met name bedoeld voor woonkosten en geldt voor de periode januari 2021 tot en met juni 2021.

De TONK is een vorm van bijzondere bijstand volgens de Participatiewet. Vanwege de zeer bijzondere situatie waardoor grote delen van het economische leven stilliggen, kunnen gemeenten in deze periode de regels van de bijzondere bijstand op onderdelen tijdelijk ruimer toepassen. Met deze beleidsregel geeft het college invulling aan deze opdracht.

Artikel 1. Begrippen

In dit artikel zijn een aantal begrippen nader omschreven die nodig zijn voor de uitvoering van deze beleidsregel. Als de begrippen in deze beleidsregel hier niet verder worden uitgelegd, zijn de begrippen zoals omschreven in de Participatiewet van toepassing.

Artikel 2. Voorwaarden TONK

De TONK is erop gericht huishoudens die verklaren door de coronacrisis te zijn teruggevallen in inkomen en daardoor hun woonlasten niet meer kunnen betalen, in aanmerking te laten komen voor een tegemoetkoming in de woonlasten.

Om in aanmerking te komen voor de TONK dient er een substantiële inkomensterugval plaats te hebben gevonden door de coronacrisis. Deze inkomensterugval wordt door het college in deze beleidsregel bepaald op 25% van het netto inkomen ten opzichte van het inkomen vóór de coronacrisis.

Van huishoudens wordt verwacht dat ze een deel van de woonkosten (€ 450,- per maand) altijd kunnen betalen, ook bij een laag inkomen. Woonkosten lager dan dit bedrag komen niet voor de TONK in aanmerking.

Bij de bepaling van het eerdergenoemde bedrag wordt aangesloten bij het minimale huurbedrag van de Wet op de huurtoeslag (afgerond).

Volgens de regels van de bijzondere bijstand wordt er niet alleen gekeken naar de inkomensdaling, maar ook naar het vermogen boven een bepaalde grens. De regering heeft aangegeven dat gemeenten de TONK ruimhartig moet toekennen en er mee rekening houdt dat er veel huishoudens zijn die de coronacrisis financieel raakt. Daarom moet de TONK niet worden beperkt tot de traditionele groep minima die in aanmerking komt voor bijzondere bijstand.

Het college gaat in deze beleidsregel uit van hogere vermogensgrenzen dan binnen de Participatiewet en sluit voor de TONK aan de bij de vermogensgrenzen uit de Wet op de huurtoeslag.

Deze vermogensgrenzen bedragen in 2021:

- € 31.340,- voor een alleenstaande (ouder);
- € 62.680 voor gehuwden.

Als het vermogen van de aanvrager hoger is dan deze bedragen, is er geen recht op een TONK.

Bij de bepaling van het vermogen tellen, anders dan in de Participatiewet, de direct beschikbaar (privé) vermogensbestanddelen mee. Voor een omschrijving hiervan is aansluiting gezocht bij de Divosa Handreiking TONK voor gemeenten.

Voor het vaststellen van het vermogen volgens de TONK geldt de peildatum 1 januari 2021, of de eerste dag van de maand dat recht bestaat op de TONK.

Artikel 3. Aanvraag

Voor de TONK geldt een beperkte aanvraagperiode (tot 1 augustus 2021). Hiervoor wordt een aanvraagformulier beschikbaar gesteld.

Het college bepaalt de aanspraak op de TONK aan de hand van bewijsstukken en inlichtingen van de aanvrager.

Wijzigingen in iemands financiële situatie na de aanvraag hebben geen invloed op de hoogte van de TONK.

Artikel 4. Terugwerkende kracht

De TONK kan met terugwerkende kracht worden aangevraagd over de periode 1 januari tot en met 30 juni 2021.

Artikel 5. Kosten die in aanmerking komen voor de TONK

Als peilmaand voor de noodzakelijke kosten geldt januari 2021, danwel de maand waarop recht bestaat op de TONK.

Bij een huurwoning worden woonkosten vastgesteld volgens de maandelijkse huurlasten onder de aftrek van de eventueel ontvangen huurtoeslag.

Bij een eigen woning worden woonkosten vastgesteld volgens de maandelijkse hypotheekaflossing en –rente onder de aftrek van de eventueel ontvangen hypotheekrenteaf trek.

Voor overige woonkosten van energie, gas en water wordt rekening gehouden met een vast bedrag van € 160,-. Hierbij sluiten we aan bij het standaardbedrag dat het Nibud heeft berekend als het gemiddelde bedrag dat huishoudens elke maand kwijt zijn voor energie, gas en water.

Artikel 6. Hoogte TONK

Gelet op het budget dat de rijksoverheid beschikbaar stelt voor de betaling van de TONK, is het nodig om de TONK te maximeren. De maximale bijdrage TONK bedraagt € 250,- per maand.

Artikel 7. Geen voorliggende voorziening

Voor de TONK kan er samenloop zijn met andere regelingen uit het steun- en herstelpakket van het Rijk zoals de TVL, NOW of de Tozo. Deze worden niet gezien als voorliggende voorziening. Deze regelingen worden niet toereikend geacht of zijn niet bedoeld voor de (eigen/privé) woonkosten gedurende de crisis.

Artikel 8. Duur, betaling en vorm TONK

De TONK geldt voor de periode 1 januari tot en met 30 juni 2021 en wordt volgens de hoofdregel van de bijzondere bijstand 'om niet' betaald.

De hoogte van de TONK wordt en in één keer uitbetaald over de gevraagde periode waarover recht op TONK bestaat.

Bij uitzondering kan de TONK als geldlening worden betaald. Bijvoorbeeld wanneer van tevoren duidelijk is dat de aanvrager op korte termijn aanspraak krijgt op middelen om de hoge woonlasten te voldoen, of omdat het beroep op de TONK komt door een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Naar verwachting komen de laatste twee situaties niet veel voor.

Artikel 9. Hardheidsclausule

Voor schrijnende situaties, waarbij geen beroep op de TONK kan worden gedaan of wanneer het toepassen van de beleidsregel TONK tot onbillijkheden leidt, is er een hardheidsclausule.

Er moet dan wel sprake zijn van bijzondere omstandigheden, uitzonderlijke en zeer dringende redenen. Het feit dat de TONK financieel niet toereikend is, vormt op zichzelf geen dringende reden.

Artikel 10. Inwerkingtreding, looptijd en toepassingsbereik

De beleidsregel vervalt per 1 augustus 2021, omdat de mogelijkheid wordt geboden nog tot 1 augustus een aanvraag in te dienen. Het moet duidelijk zijn dat de aanvraag geldt voor de verstrekkingperiode die maximaal loopt van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021.

Artikel 11. Citeertitel

Dit artikel hoeft geen toelichting

